

Lublin, dn. 30.10.2014 r.

**Raport z oceny funkcjonowania
Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia na
Wydziale Zarządzania Politechniki Lubelskiej
za okres roku akademickiego: 2013/2014**

1. Charakterystyka Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia na Wydziale.

1.1. Podstawy prawne działania

Działania zmierzające do utworzenia i wdrożenia Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia na Wydziale Zarządzania podjęto jesienią 2012 roku, zgodnie z inicjatywami realizowanymi w całej Politechnice Lubelskiej w tej mierze. Działania te prowadzono sukcesywnie, w oparciu o decyzje i powstające akty prawne, regulujące, w skali całej Uczelni wdrażanie, funkcjonowanie i doskonalenie WSZJK. Uznano, że wewnętrzne akty prawne obowiązujące w Politechnice Lubelskiej są wystarczającą podstawą prawną do podejmowania skutecznych działań w tym zakresie – zwłaszcza, iż przedmiotowe Uchwały Senatu oraz Zarządzenia Rektora PL w sposób precyzyjny i szczegółowy regulowały cele, zadania i sposób ich realizacji.

Ponieważ okazało się iż, oparcie się na wykorzystaniu jedynie przepisów ogólnouczelnianych w odniesieniu do funkcjonowania WSZJK jest się niewystarczające z powodów formalnych, w dniu 02.07.2014 r. Rada Wydziału Zarządzania PL podjęła uchwałę: „w sprawie ustanowienia wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia”, która stanowi obecnie podstawę prawną funkcjonowania WSZJK na naszym Wydziale.

1.2. Organizacja systemu

W uchwale Rady Wydziału Zarządzania PL powołującej WSZJK na Wydziale Zarządzania, cele i zadania funkcjonowania i doskonalenia WSZJK określono w oparciu o przedmiotowe zapisy Uchwały Senatu Politechniki Lubelskiej nr 46/2012/VIII z dnia 29 listopada 2012 r.,

w sprawie: „Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w Politechnice Lubelskiej”. Szczegółową organizację WSZJK na Wydziale Zarządzania określają dalsze zapisy tej Uchwały Rady Wydziału Zarządzania, to jest (cytat dosłownie):

§3.

1. *Nadzór nad, funkcjonowaniem i doskonaleniem Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia na Wydziale Zarządzania sprawuje Dziekan.*
2. *Uczestnikami i realizatorami Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia na Wydziale Zarządzania są wszyscy pracownicy wydziału.*
3. *W funkcjonowaniu i doskonaleniu Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia na Wydziale Zarządzania, szczególną rolę pełnią:*
  - *prodziekan ds. studenckich,*
  - *pełnomocnik Dziekana ds. jakości kształcenia,*
  - *wydziałowa komisja ds. jakości kształcenia,*
  - *rady programowe dla kierunków studiów prowadzonych na wydziale.*
4. *Dla sprawnego funkcjonowania i doskonalenia Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia na Wydziale Zarządzania, kluczowe znaczenie ma informacja o stanie najważniejszych elementów charakteryzujących proces kształcenia. Do instrumentów wykorzystywanych w tym zakresie należą, w szczególności.:*
  - *wyniki oceny zajęć przez studentów uzyskane po każdym semestrze,*
  - *ocena osiągniętych efektów kształcenia, realizowana w każdym semestrze dla każdego przedmiotu (modułu) przez prowadzących zajęcia,*
  - *kompleksowa ocena osiągniętych efektów kształcenia, realizowana pod koniec każdego roku akademickiego dla każdego kierunku studiów przez radę programowa kierunku,*
  - *coroczne sprawozdanie z funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia na Wydziale Zarządzania, przedstawiane Radzie Wydziału przez pełnomocnika Dziekana ds. jakości kształcenia na początku każdego roku akademickiego,*
  - *kwestionariusz samooceny jednostki organizacyjnej Politechniki Lubelskiej, przygotowywany przez Dziekana co dwa lata.*

§4.

Rada Wydziału, na początku każdego roku akademickiego, poświęca jedno ze swoich posiedzeń, głównie zagadnieniom doskonalenia jakości kształcenia na wydziale, wykorzystując w tym zakresie informacje zgromadzone w wyniku stosowania Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia, w szczególności zaś, informacje zawarte w raporcie rocznym z oceny funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia, przygotowanym przez pełnomocnika Dziekana ds. jakości kształcenia.

(Koniec cytatu)

Rada Wydziału Zarządzania na posiedzeniu w dniu 19.12.2012 roku, powołała na funkcję Pełnomocnika Dziekana ds. Jakości Kształcenia dr inż. Roberta Maika.

Na posiedzeniu w dniu 21.11.2012 roku Rada Wydziału powołała Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia, w składzie:

1. dr inż. Jolanta Słonec – przewodnicząca
2. dr inż. Roberta Maik
3. mgr inż. Jacek Tomaszewski
4. dr Anna Walczyna
5. mgr inż. Karolina Gałązka
6. dr inż. Katarzyna Czop
7. dr Agnieszka Surowiec
8. dr inż. Tomasz Żminda
9. Joanna Brodacka – przedstawiciel samorządu studenckiego
10. Krystian Klementowicz – przedsiębiorca (firma Krystian)

W chwili powołania Komisja składała się z przedstawicieli każdej Katedry funkcjonującej na Wydziale Zarządzania (7 osób), przedstawiciela studentów (samorządu studenckiego) oraz przedstawiciela pracodawców. Zgodnie z przepisami obowiązującymi w Politechnice Lubelskiej, w momencie powołania Komisji, funkcje przewodniczącego objęła dr inż. Jolanta Słonec – prodziekan Wydziału ds. studenckich.

Od początku swego istnienia Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia odbyła 7 spotkań, w tym, w okresie sprawozdawczym, tj. w roku akademickim 2013/14 – 5 spotkań. Od początku 2014 r., zgodnie ze zmienionym jesienią 2013 roku przepisami w tej mierze, posiedzeniom Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia przewodniczy Pełnomocnik Dziekana ds. Jakości Kształcenia.

W dniu 26.06.2014 na swoim posiedzeniu, Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia powołała następujące, trzy Zespoły robocze:

1. Zespół ds. ankietyzacji, w składzie:
  - mgr inż. Karolina Gałązka
  - dr inż. Tomasz Żminda
2. Zespół ds. analizy arkusza samooceny Wydziału Zarządzania, w składzie:
  - dr inż. Katarzyna Czop
  - dr Agnieszka Surowiec
  - dr Anna Walczyna
3. Zespół ds. analizy WSZJK WZ oraz sprawozdawczości, w składzie:
  - dr inż. Robert Maik
  - mgr inż. Jacek Tomaszewski

Wymienione zespoły realizują swoje zadania w przedmiotowym zakresie, opracowując na bieżąco stosowne analizy, jak też wspomagając powstawanie wymaganych przez sprawozdawczość WSZJK PL dokumentów. Zespoły te, w ww. składzie będą funkcjonowały do końca listopada 2014. Po tym okresie skład, ilość oraz zadania zespołów funkcjonujących w ramach Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia zostaną zweryfikowane i określone na nowo w zależności od potrzeb.

Należy tu zaznaczyć, iż występuje problem ze składem Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Po pierwsze: przedstawiciel pracodawców uczestniczył w spotkaniach Komisji jedynie raz, co stanowi istotną niezgodność w stosunku do wymagań WSZJK PL. Po drugie: zachodzi konieczność zmiany personalnej na stanowisku przedstawiciela studentów (naturalna rotacja). Powyższe problemy powinny znaleźć rozwiązanie podczas październikowego posiedzenia Rady Wydziału Zarządzania.

1.3. Przyjęte cele działania na dany rok akademicki przez komisję ds. jakości kształcenia, zawarte w harmonogramie prac.

Ze względów proceduralnych, Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia rozpoczęła robocze spotkania pod przewodnictwem Pełnomocnika Dziekana ds. Jakości Kształcenia dopiero pod koniec 2013 roku. Z tego powodu nie powstał formalny harmonogram prac w ramach Komisji (przekroczono termin złożenia). Opracowano natomiast roboczy zestaw najważniejszych problemów i zagadnień, które powinny zostać podjęte w ramach funkcjonowania i doskonalenia WSZJK WZ. Zestaw ten przedstawia się następująco:

1. Problematyka związaną z procesem ankietyzacji studentów na Wydziale Zarządzania – szczególnie trudności z ankietyzacją w formie ankiety elektronicznej.
2. Problematyka włączenia do WSZJK WZ międzywydziałowego kierunku ZiIP w zakresie I stopnia kształcenia – studia inżynierskie (ankietyzacja, ocena efektów kształcenia, Rada Programowa – ZiIP I stopień)).
3. Miejsce Rady Programowej (zespołu opiniującego) w WSZJK WZ – szczególnie w zakresie kompleksowej oceny efektów kształcenia.
4. Opracowanie w Katedrach planów hospitacji zajęć i podjęcie ich realizacji.
5. Przegląd i zapewnienie zgodności merytorycznej specjalizacji i osiągnięć naukowych prowadzących zajęcia dydaktyczne z treściami kształcenia w poszczególnych przedmiotach (Odpowiedzialność: – Kierownicy Katedr, Komisja ds. Kształcenia, Prodziekan ds. Nauki)

6. Racjonalizacja i przegląd systemu dyplomowania, szczególnie w zakresie zgodności specjalizacji promotorów (i Katedr) z tematyką prowadzonych prac, „inżynierskości” prac na kierunku ZiIP oraz zasadności i szczegółowości pytań na egzamin dyplomowy. (Odpowiedzialność: - Prodziekan ds. Studenckich, Komisje: ds. Kształcenia i ds. Jakości Kształcenia)
7. Przegląd infrastruktury dydaktycznej pod kątem braków, problemów i potrzeb w zakresie zapewnienia odpowiedniej jakości prowadzonych zajęć dydaktycznych
8. Przegląd i uaktualnienie treści zawartych na internetowej stronie WZ – uzupełnienie ich o informacje w zakresie WSZJK (Odpowiedzialność: Administrator strony, Pełnomocnik Jakości)
9. Przegląd i aktualizacja Sylabusów (nowy wzór) ze szczególnym uwzględnieniem metod weryfikacji efektów kształcenia (Odpowiedzialność: Prodziekan ds. Studenckich, Komisja ds. Kształcenia, Kierownicy Katedr, autorzy Sylabusów)
10. Przekazanie wiedzy nt. najważniejszych elementów funkcjonowania WSZJK (m. in.: oceny efektów kształcenia, itd.) wszystkim pracownikom Wydziału.
11. Pomoc merytoryczna w przygotowaniu do wypełnienia arkusza samooceny jednostki zgodnie z Zarządzeniem Rektora PL

Przedstawione powyżej zagadnienia i problemy zostały przedstawione władzom Wydziału Zarządzania oraz członkom Komisji ds. Jakości Kształcenia. Stanowiły one podstawę wielu działań podejmowanych na Wydziale Zarządzania w ramach funkcjonowania i doskonalenia WSZJK w okresie sprawozdawczym 2013/14.

1.4. Działania zrealizowane w roku akademickim 2013/14 przez komisję ds. jakości kształcenia i pełnomocnika dziekana ds. jakości kształcenia.

W okresie sprawozdawczym zrealizowano, w ramach funkcjonowania i doskonalenie WSZJK na WZ następujące działania:

- opracowanie i prezentacja Radzie Wydziału Zarządzania informacji o funkcjonowaniu WSZJK w roku akademickim 2012/13 – posiedzenie RW w dniu 11.12.2013 r.;
- opracowano raport z ankietyzacji za rok akademicki 2012/2013 – ankiety dotyczące poszczególnych pracowników przekazano Kierownikom Katedr
- opiniowanie efektów kształcenia dla nowego, międzywydziałowego kierunku kształcenia: „Inżynieria Bezpieczeństwa”;

- przedstawienie pracownikom naukowo-dydaktycznym Wydziału Zarządzania założeń i najważniejszych elementów funkcjonowania i doskonalenia WSZJK – prezentacja na zebraniu ogólnym pracowników (zrealizowano w dn.: 05.03.2014);
- współudział w opracowaniu przez poszczególne Katedry planów hospitacji zajęć;
- zainicjowanie utworzenia Rady Programowej (zespołu opiniującego) dla kierunku „Zarządzanie” – studia I stopnia;
- rozpoczęto analizę i dyskusję na temat usprawnienia procesu dyplomowania na Wydziale;
- analiza i dyskusja projektów aktów prawnych przygotowywanych w ramach prac Uczelnianej Rady Jakości;
- analiza wyników ankietyzacji losów absolwentów Wydziału Zarządzania oraz ankietyzacji pracodawców;
- wspieranie procesu aktualizacji sylabusów wg nowego wzorca, z uwzględnieniem rzeczywistych efektów kształcenia oraz realnych możliwości ich weryfikacji;
- wspierano proces realizacji arkusza samooceny wydziału;
- przeanalizowano arkusz samooceny Wydziału Zarządzania i zaproponowano zalecenia do realizacji
- opracowano szczegółowy harmonogram pracy Komisji ds. Jakości Kształcenia na bieżący rok akademicki;
- opracowano szczegółowy raport formalny z oceny funkcjonowania WSZJK na Wydziale Zarządzania;
- opracowano szczegółowe, formalne sprawozdanie z wyników ankietyzacji studentów za rok akademicki 2013/2014.

1.5. Ocena poszczególnych elementów dokonana w ramach przeglądu Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia (na podstawie protokołu z przeglądu).

W akademickim roku sprawozdawczym 2013/14 nie przeprowadzono przeglądu Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia na Wydziale Zarządzania. Zgodnie z Zarządzeniem Rektora PL nr 50 z dnia 14 października 2014, decyzję o przeprowadzeniu przeglądu WSZJK podejmuje Uczelniana Rada ds. Jakości Kształcenia.

1.6. Ocena stopnia realizacji zaleceń sformułowanych przy poprzednim przeglądzie Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia.

Brak zaleceń z poprzedniego przeglądu WSZJK na Wydziale Zarządzania.

1.7. Zalecenia do realizacji w ramach Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia.

Opis zalecenia	Zakładany cel realizacji	Podmiot odpowiedzialny za realizację zalecenia	Termin realizacji zalecenia
1. Umieszczenie informacji o funkcjonowaniu WSZJK na Wydziale Zarządzania w oddzielnej zakładce na stronie internetowej Wydziału	Spełnienie wymogu dostępności informacji o WSZJK na WZ	Pełnomocnik ds. Jakości Kształcenia	do końca listopada 2014
2. Formalne uaktualnienie składu Komisji ds. Jakości Kształcenia	Uaktualnienie. Spełnienie wymogów formalnych	Pełnomocnik ds. JK – przygotowanie aktualizacji. Rada Wydziału Zarządzania	listopad 2014
3. Przygotowanie i prezentacja informacji o WSZJK na WZ dla Rady Wydziału WZ	Spełnienie wymagań formalnych. Przedstawienie Radzie Wydziału najważniejszych problemów związanych z WSZJK.	Zespół Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia Pełnomocnik ds. JK	listopad 2014
4. Współpraca z Radami Programowymi kierunków Zarządzanie i Zarządzanie i Inżynieria Produkcji w ramach oceny efektów kształcenia.	Uzyskanie kompleksowej oceny efektów kształcenia dla obu kierunków za ubiegły rok akademicki. Ustalenie zasad współpracy w dla oceny efektów kształcenia w bieżącym roku akademickim.	Władze Wydziału Zarządzania Pełnomocnik ds. Jakości Kształcenia Rady Programowe kierunków	do końca roku kalendarzowego 2014
5. Opracowanie treści informacji i sposobu jej przekazania nt.: zasad oceny efektów kształcenia, wszystkim nauczycielom akademickim Wydziału Zarządzania	Zapewnienie poprawności funkcjonowania procesu dydaktycznego w zakresie informowania o efektach kształcenia oraz ich oceny, od początku semestru letniego	Komisja ds. Jakości Kształcenia Pełnomocnik ds. Jakości Kształcenia Władze Wydziału Zarządzania	do końca semestru zimowego
6. Analiza sytuacji i pomoc w zakresie wdrożenia nowego systemu ankietyzacji studentów na WZ	Terminowe rozpoczęcie ankietyzacji studentów	Komisja ds. Jakości Kształcenia Pełnomocnik ds. Jakości Kształcenia Władze Wydziału Zarządzania	do końca semestru zimowego
7. Wspieranie i monitorowanie procesu ankietyzacji studentów	Poprawny i skuteczny przebieg procesu ankietyzacji studentów	Komisja ds. Jakości Kształcenia Pełnomocnik ds. Jakości Kształcenia Kierownik Dziekanatu WZ	luty – lipiec 2015

8. Analiza i podjęcie inicjatywy doskonalenia procesów dyplomowania na WZ	Poprawa procesu dyplomowania – likwidacja występujących problemów w tym zakresie	Komisja ds. Jakości Kształcenia Pełnomocnik ds. Jakości Kształcenia Komisja ds. Kształcenia	do końca semestru letniego
9. Inicjatywa przeglądu bazy materialnej wykorzystywanej w dydaktyce na WZ. Analiza możliwości poprawy w tym zakresie	Poprawa jakości i organizacji zajęć dydaktycznych	Komisja ds. Jakości Kształcenia Władze Wydziału Zarządzania	do końca semestru letniego

2. Charakterystyka działań podjętych na Wydziale w ramach procesu kształcenia w danym roku akademickim.

Lp.	Element procesu kształcenia	Zrealizowane działanie
1	Działania dotyczące monitoringu i weryfikacji zakładanych efektów kształcenia dla poszczególnych kierunków studiów	Powołanie Rady Programowej dla I stopnia kierunku Zarządzanie. Analiza wyników ankietyzacji i monitorowania losów absolwentów Wydziału.
2	Działania dotyczące uruchamiania nowych kierunków studiów I, II i III stopnia we wszystkich formach	Opracowanie efektów kształcenia i dokumentacji nowego kierunku studiów I stopnia: „Inżynieria Bezpieczeństwa”.
3	Działania dotyczące określania lub zmiany warunków i trybu rekrutacji na studia I, II i III stopnia we wszystkich formach	-
4	Działania dotyczące zmian programów i planów nauczania oraz szczegółowych treści kształcenia i systemu punktów ECTS	Poprawa i aktualizacja sylabusów na kierunkach Zarządzanie i ZiIP – wg nowego wzoru, także pod kątem realności i możliwości ich weryfikacji.
5	Działania dotyczące wprowadzania lub zmian metod weryfikacji efektów kształcenia	jak wyżej
6	Działania dotyczące wprowadzania lub zmian zasad oceniania studentów	Wprowadzanie jednej oceny z przedmiotu. Na życzenie studentów pozostawiono oceny z każdej formy przedmiotu – ocena ostateczna będzie generowana przez System Dziekanat
7	Działania dotyczące organizacji i realizacji praktyk studenckich	-
8	Działania dotyczące procesu dyplomowania	Dokonano wstępnej analizy procesu dyplomowania w kierunku jego doskonalenia. działanie kontynuowane w bieżącym roku akademickim.
9	Działania dotyczące zmian dokumentacji realizowanych kierunków studiów	Aktualizacja sylabusów (patrz pkt. 4 i 5)
10	Działania dotyczące uruchamiania oraz realizacji procesu kształcenia na studiach podyplomowych oraz w innych formach kształcenia	Opracowano i uzyskano akceptację Senatu, dla efektów kształcenia i dokumentacji dla studiów podyplomowych: Logistyka w przedsiębiorstwie. Opracowano i uzyskano akceptację Senatu, dla efektów kształcenia dla studiów podyplomowych: Lider przyszłości.
11	Działania dotyczące doskonalenie kadry akademickiej	Spotkanie informacyjno – motywacyjne pracowników dydaktycznych z Władzami Wydziału (05.03.14) – między innymi w zakresie procesu dyplomowania oraz informacji o WSZJK.
12	Działania dotyczące kadry wspierającej proces kształcenia oraz obsługi studentów	Wprowadzono sobotnie dyżury pracowników Dziekanatu WZ dla studentów niestacjonarnych.

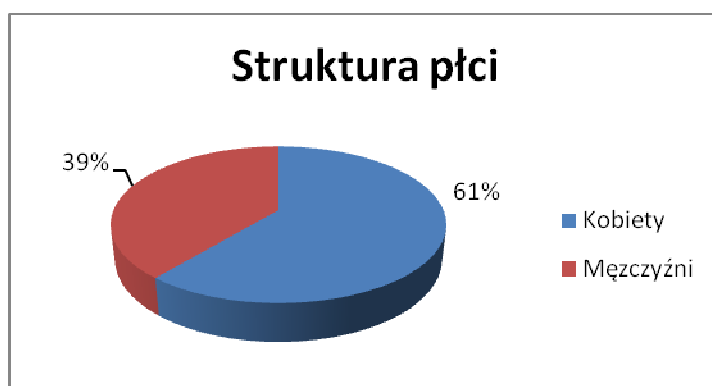
13	Działania dotyczące organizacji procesu kształcenia pod kątem racjonalności rozkładów zajęć, liczebności grup studenckich, itp.	Zajęcia dydaktyczne na studiach niestacjonarnych odbywają się tylko w soboty i niedziele (piątki – wolne od zajęć nie kolidują już z pracą zawodową).
14	Działania dotyczące infrastruktury dydaktycznej i naukowej	Uruchomiono nowe laboratorium wraz z wyposażeniem komputerowych (sala 230). Modernizacja Sali 209 – remont i wyposażenie – przystosowanie do standardów auli wykładowej. Modernizacja sprzętu audio i wizualizacji w auli WZ. Kompleksowy remont Czytelni Wydziałowej.
15	Działania dotyczące poprawy dostępności literatury i innych pomocy dydaktycznych	Opracowano i wydano skrypty (forma monografii) dla studiów podyplomowych prowadzonych na Wydziale Zarządzania. Nowe, istotne zakupy dla Czytelni Wydziałowej – działania ciągłe.
16	Działania dotyczące funkcjonowania systemów informatycznych, wykorzystywanych w procesie kształcenia oraz obsługi studentów	Zakup i uruchomienia nowych aplikacji dla pracowni i laboratoriów
17	Działania dotyczące środków wsparcia studentów oraz bazy socjalnej	-
18	Działania dotyczące gromadzenia, analizowania i publikowania informacji na temat procesu kształcenia	-

3. Wyniki monitorowania karier absolwentów Wydziału za poprzedni rok kalendarzowy.

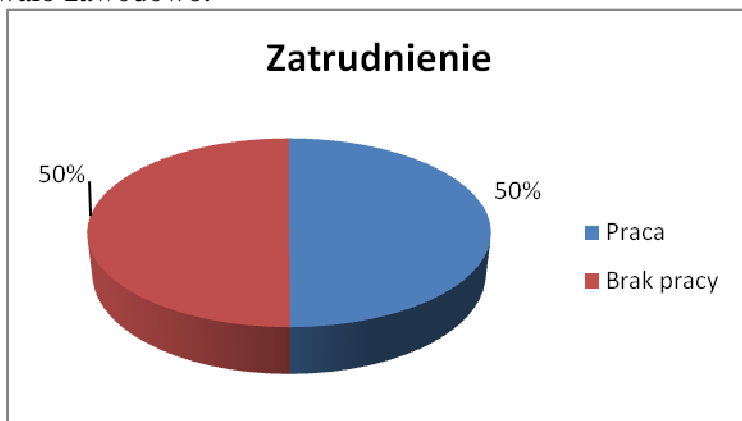
Zgodnie z obowiązkiem nałożonym na Uczelnie przez MNISW, Biuro Karier Politechniki Lubelskiej prowadzi monitoring sytuacji zawodowej absolwentów Politechniki Lubelskiej. Wyniki Raportu z badań przeprowadzonych w roku 2013 zaprezentowano poniżej. (cytat)

Monitorowanie losów zawodowych Wydział Zarządzania

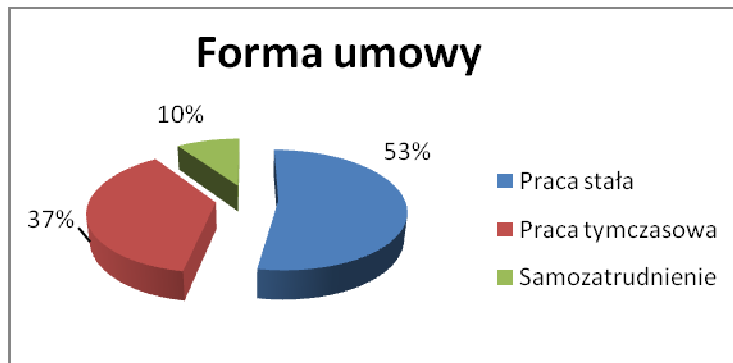
Badania w roku 2013 objęły 585 studentów Wydziału Zarządzania. W grupie tych osób znalazło się 357 kobiet oraz 228 mężczyzn. Struktura płci w badaniu odzwierciedla sytuację na Wydziale. Zarządzanie studiuje zdecydowanie więcej kobiet niż mężczyzn, a ponadto jest to Wydział, na którym jest ich najwięcej.

Na pytanie dotyczące obecnego zatrudnienia twierdząco odpowiedziało 292 studentów (w tym 169 kobiet), natomiast 293 studentów (w tym 188 kobiet) w momencie wypełniania ankiety nie pracowało zawodowo.

Jeśli chodzi o osoby pracujące – ponad połowa osób pracowała w ramach stałej umowy o pracę, drugą dużą grupę stanowiły osoby zatrudnione w jednej z form cywilnoprawnych (dzieło, zlecenie) – 37% badanych. Dwadzieścia osiem osób (10%) prowadzi własną działalność gospodarczą.

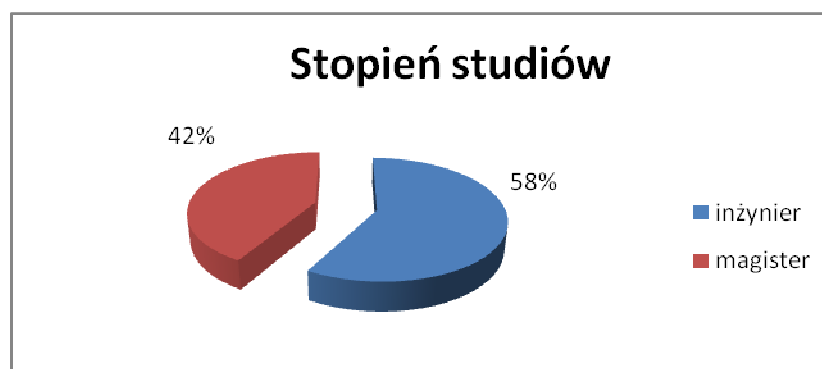

W większości osoby te nie pracowały w swoim wyuczonym zawodzie (54%), natomiast w zawodzie pracowało 46% badanych.

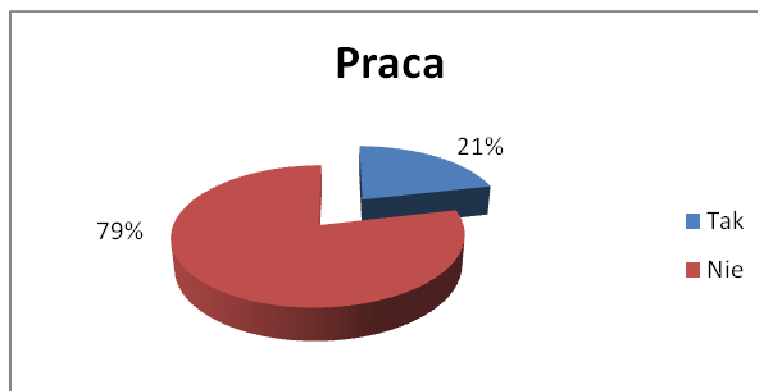
W ogólnej liczbie osób badanych znalazło się 14 studentów kierunku Zarządzanie i Inżynieria Produkcji przypisanych do Wydziału Zarządzania (w tym 10 kobiet) oraz 571 studentów kierunku Zarządzanie (w tym 347 kobiet).

Jeśli chodzi o porównanie studentów kończących pierwszy i drugi stopień studiów, to w badaniu wzięło udział 341 inżynierów oraz 244 magistrów.

Opis kierunku Zarządzanie i inżynieria produkcji

W badaniu wzięło udział 14 studentów obu płci kierunku Zarządzanie i inżynieria produkcji. Kobiety stanowią tu duży odsetek osób studiujących na tym kierunku oraz całym Wydziale. W prezentowanym badaniu stanowiły 71% studentów.

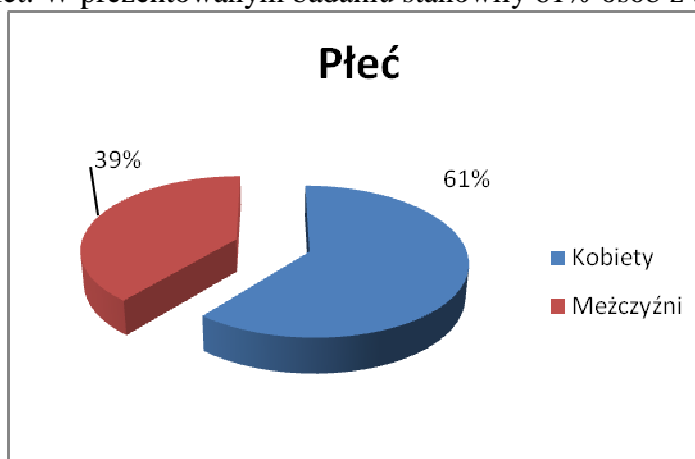

W trakcie badania, 3 osoby (21 % badanej grupy) odpowiedziały, że w momencie ukończenia studiów na kierunku Zarządzanie i inżynieria produkcji, pracuje zawodowo. Jest to zbyt mała liczba osób aby móc przeprowadzić dokładną analizę.

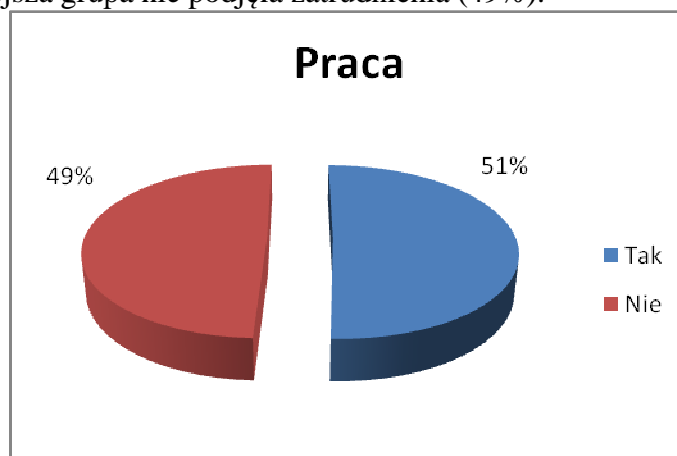
W grupie tej dwie osoby pracują w ramach umowy stałej o pracę, jedna prowadzi własną firmę nie związaną z kierunkiem studiów. Respondenci byli studentami pierwszego stopnia.

Opis kierunku Zarządzanie

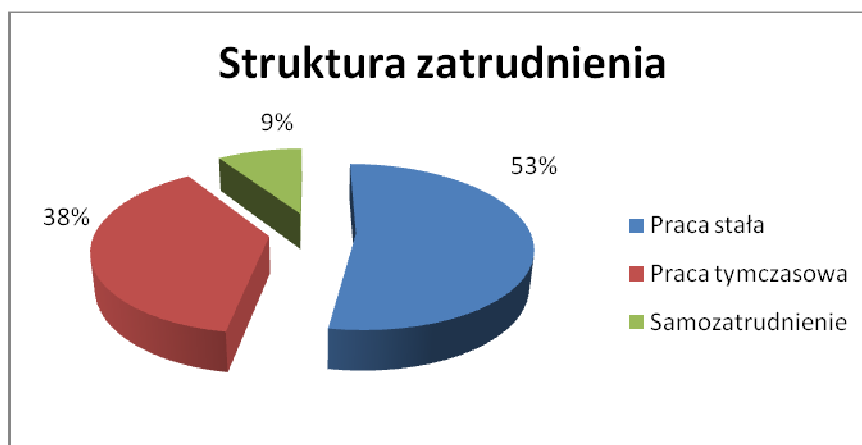
W badaniu wzięło udział 571 studentów obu płci kierunku zarządzanie. Na kierunku tym kobiety stanowią większość osób studiujących. Jest to jeden z kierunków, na którym studiuje najwięcej kobiet. W prezentowanym badaniu stanowiły 61% osób z tego kierunku.

Wśród studentów kierunku zarządzanie pracuje 289 osób, stanowi to 51% badanej grupy. Niewiele mniejsza grupa nie podjęła zatrudnienia (49%).

Przeważa zatrudnienie etatowe – pracę stałą wskazuje 53% studentów, natomiast umowy tymczasowe (zlecenie, dzieło, staż) – 38% studentów. Dwadzieścia siedem osób (w tym siedem kobiet) założyło własną działalność gospodarczą. Ponad połowa osób prowadzących własną działalność gospodarczą deklaruje, że jest ona związana z wyuczonym zawodem.

Podjęcie pracy w swoim wyuczonym zawodzie zadeklarowało 46% studentów zarządzania, natomiast inną pracę wykonuje 54% badanych.

Absolwenci pierwszego stopnia studiów stanowili w niniejszym badaniu 57% studentów kierunku zarządzanie. W odróżnieniu od studentów innych kierunków Politechniki Lubelskiej, studenci kierunku zarządzanie otrzymują tytuł licencjata po pierwszym stopniu studiów.

Wśród licencjatów zarządzania pracę podjęło 42% studentów. Najwięcej z nich pracuje w ramach umów cywilno-prawnych (82 osoby, co stanowi 60% grupy pracujących), na pracę stałą może sobie pozwolić grupa 41 osób, co stanowi 30% pracujących, na założenie własnej firmy zdecydowało się 14 osób (10%). Wśród osób prowadzących własną działalność gospodarczą wystąpiła jedna kobieta. Mniej niż połowa z tych osób prowadzi firmę związaną ze swoim kierunkiem studiów. Jednakże studia te przygotowują również do zarządzania własną firmą, stad też można uznać, że wszystkie osoby prowadzące działalność gospodarczą pracują w swoim zawodzie.

Jeśli chodzi o pracę w zawodzie, to zadeklarowało ją 28% badanych. Wynika z tego, że jedynie ok. 1/3 ankietowanych licencjatów udało się pracować w branży.

Wśród magistrów ponad 2/3 respondentów pracuje (63%). Oni, podobnie jak na innych kierunkach, wybierają pracę stałą (73%), na zatrudnienie czasowe decyduje się 18% badanych, najmniejszy odsetek osób (9%) zakłada własne firmy. Pracę w swoim zawodzie deklaruje 62% badanych.

Podsumowując, można określić, że prawie połowa studentów zarządzania pracuje, najczęściej wykonują pracę w pełnym wymiarze czasu. Umowy czasowe, projektowe, zlecenia lub umowy o dzieło są udziałem niewiele mniejszej liczby osób. Większość studentów podejmując pracę stara się zdobywać doświadczenie we własnej dziedzinie.

Istotne jest natomiast sprawdzenie czy pozostałe osoby, które w tym momencie pozostają bez zatrudnienia mają już za sobą doświadczenia na rynku pracy, jedynie chwilowo nie angażują się w pracę zawodową (np. na czas obrony pracy dyplomowej) oraz jak zmieni się ich sytuacja po upływie roku od ukończenia studiów.

(koniec cytatu)

Reasumując, przedstawione powyżej wyniki monitoringu sytuacji zawodowej absolwentów Wydziału Zarządzania Politechniki Lubelskiej należy ocenić pozytywnie, nie tylko w kontekście wyników badania losów absolwentów innych wydziałów Politechniki Lubelskiej, ale przede wszystkim w kontekście sytuacji zawodowej wszystkich młodych ludzi w Polsce i UE. Pomimo oczywistej konieczności pracy nad poprawą i doskonaleniem jakości kształcenia na Wydziale Zarządzania, stwierdzić należy, że zaprezentowane powyżej wyniki Raportu, świadczą, o co najmniej, zadawalającym, dotychczasowym poziomie realizowanych na Wydziale Zarządzania procesów kształcenia.

4. Wyniki oceny zajęć przez studentów za dany rok akademicki.

Poniżej przedstawiono fragment sprawozdania z ankietyzacji studentów przeprowadzonej na Wydziale Zarządzania w roku akademickim 2013/2014.

Sprawozdanie z ankietyzacji studentów dotyczącej oceny nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia dydaktyczne w Politechnice Lubelskiej na Wydziale Zarządzania w roku akademickim 2013/2014 – wersja skrócona.

1. Informacje ogólne

W ankietyzacji wzięli udział studenci Wydziału Zarządzania Politechniki Lubelskiej. Ocenie zostali poddani nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia dydaktyczne w roku akademickim 2013/2014.

Plany ankietyzacji poszczególnych kierunków studiów prowadzonych na Wydziale Zarządzania objęły badanie opinii studentów na temat **108 nauczycieli**.

Respondentami biorącymi udział w ankiecie byli studenci studiów stacjonarnych i niestacjonarnych I i II stopnia na kierunku Zarządzanie oraz Zarządzanie i Inżynieria Produkcji. Ogólna liczba studentów we wszystkich grupach zajęciowych wytypowanych do przeprowadzenia ankietyzacji oscylowała na poziomie **1203 osób**. W badaniu wzięło udział **624 studentów**, co stanowiło **prawie 52%** (51,87%) planowanej liczby respondentów.

Tabela 4.1. Wskaźniki udziału studentów w ankietyzacji w roku akademickim 2013/2014 na kierunku *Zarządzanie*

Wyszczególnienie	Semestr zimowy 2013/2014								
	I semestr			III semestr			Razem		
	Liczba studentów	Liczba respondentów	%	Liczba studentów	Liczba respondentów	%	Liczba studentów	Liczba respondentów	%
Licencjat stacjonarne	101	31	30,7	144	44	30,6	245	75	30,6

Magisterskie stacjonarne	109	94	86,2	58	38	65,5	167	132	79,0
Licencjat niestacjonarne	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Magisterskie niestacjonarne	54	41	75,9	47	6	12,8	101	47	46,5
Razem:	264	166	62,9	249	88	35,3	513	254	49,5
Wyszczególnienie	Semestr letni 2013/2014								
	II semestr			IV semestr			Razem		
	Liczba studentów	Liczba respondentów	%	Liczba studentów	Liczba respondentów	%	Liczba studentów	Liczba respondentów	%
Licencjat stacjonarne	101	34	33,7	144	44	30,6	245	78	31,8
Magisterskie stacjonarne	109	82	75,2	58	6	10,3	167	88	52,7
Licencjat niestacjonarne	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Magisterskie niestacjonarne	54	37	68,5	47	13	27,7	101	50	49,5
Razem:	264	153	57,9	249	63	25,3	513	216	41,5

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonej ankietyzacji

Ankiety dla kierunku Zarządzanie wypełniło **470 osób** – co stanowiło prawie **46%** (45,81%) ogólnej liczby studentów na kierunku, w tym:

- 254 studentów w semestrze zimowym – 166 oceniło semestr pierwszy i 88 oceniło semestr trzeci;
- 216 studentów w semestrze letnim – 153 oceniło semestr drugi i 63 oceniło semestr trzeci.

W tabeli 1 przedstawione zostały szczegółowe dane dotyczące liczby studentów wypełniających ankietę na kierunku Zarządzanie. W jednej grupie studentów w semestrze zimowym (III semestr) – magisterskie stacjonarne oraz w dwóch grupach semestru letniego (IV semestr) – magisterskie stacjonarne i niestacjonarne nie został przekroczony minimalny wymagany próg 30% frekwencji w stosunku do ogólnej liczby studentów znajdującej się na liście danej grupy zajęciowej. Analizie poddano również wyniki, które niespełniają założonego warunku jednak nie można uznać ich za istotne i należy zaznaczyć, że mają one jedynie walor informacyjny.

Ankiety dla kierunku Zarządzanie i Inżynieria Produkcji wypełniło **154 osoby** w tym: 80 studentów w semestrze zimowym oraz 74 studentów w semestrze letnim (por tabela 2).

Tabela 4.2. Wskaźniki udziału studentów w ankietyzacji w roku akademickim 2013/2014 na kierunku *Zarządzanie i Inżynieria Produkcji*

Wyszczególnienie	Semestr zimowy	Semestr letni	Łącznie	%
Liczba studentów	102	102	204	75,5
Liczba ankiet	80	74	154	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonej ankietyzacji

Z przeprowadzonych analiz wynika, iż w większości przypadków został zachowany wymóg 30% frekwencji w stosunku do ogólnej liczby studentów znajdującej się na liście danej grupy zajęciowej.

2. Cel ankietyzacji

Celem ankietyzacji było zapoznanie się z opinią studentów na temat nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia dydaktyczne w roku akademickim 2013/2014.

3. Prawne podstawy ankietyzacji

Wzór ankiety elektronicznej oraz prowadzenie ankietyzacji i opracowanie jej wyników określa szczegółowo Zarządzenie Rektora Politechniki Lubelskiej nr R-34/2013 z dnia 24 kwietnia 2013 r., w sprawie szczegółowych elementów Wewnętrznego Systemu zapewnienia Jakości Kształcenia.

4. Opis ankietyzacji

Ankietyzacja przeprowadzona została przy współpracy kierownika dziekanatu, w formie papierowej wykorzystując *Wzór kwestionariusza oceny zajęć przez studentów* zatwierdzonego Zarządzeniem Rektora Politechniki Lubelskiej. Czas trwania ankiety nie przekraczał 10 – 15 minut zajęć dydaktycznych. Kryterium ważności ankiety stanowił wymóg 30% frekwencji w stosunku do ogólnej liczby studentów znajdującej się na liście danej grupy zajęciowej. W celu zapewnienia anonimowości studentów, ankieta przeprowadzona została pod nieobecność nauczyciela akademickiego..

Badanie opinii studentów zaplanowane na w roku akademickim 2013/2014 dotyczące nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w semestrze zimowym oraz w semestrze letnim rozpoczęło się kwietniu 2014 r. , a zakończyło w czerwcu 2014r.

5. Opracowanie wyników

Wyniki z przeprowadzonego badania zostały opracowane przez wyznaczonych przedstawicieli poszczególnych Katedr, informatyka Wydziału Zarządzania oraz Zespół ds. związanych z ankietyzacją.

Kierunek studiów: *Zarządzanie*

Tryb studiów: *Licencjat stacjonarne*

Ankiety na kierunku Zarządzanie studiów licencjackich stacjonarnych wypełniło:

- **75 studentów** w semestrze zimowym co stanowiło 30,6 % spośród 245 uprawnionych do dokonania oceny w tym: 31 studentów oceniało semestr pierwszy, a 44 semestr trzeci;
- **78 studentów** w semestrze letnim co stanowiło 31,8 % spośród 245 uprawnionych do dokonania oceny w tym: 34 studentów oceniało semestr drugi, a 44 semestr czwarty.

Tabela 4.3 . Syntetyczne zestawienie ocen dla poszczególnych pytań ankietowych

Lp.	Pytanie	Ocena średnia	
		Semestr zimowy ¹	Semestr letni ²
1	Zajęcia odbywały się regularnie	4,33	4,35
2	Zajęcia rozpoczynały się punktualnie	4,29	4,34
3	Prowadzący przestrzegał terminów konsultacji/dyżurów	4,25	4,22
4	Możliwy był kontakt mailowy z prowadzącym	4,18	4,01
5	Prowadzący był przygotowany do zajęć	4,31	4,34
6	Treść zajęć była zgodna z tematem	4,31	4,30
7	Sposób prowadzenia zajęć był interesujący	4,01	3,96
8	Prowadzący inspirował studentów do samodzielnego myślenia na zajęciach	4,04	4,02
9	W trakcie zajęć była możliwość zgłoszenia wątpliwości, niejasności i pytań do omawianych zagadnień	4,17	4,21
10	Prowadzący jasno i zrozumiale objaśniał ewentualne wątpliwości oraz odpowiadał na pytania	4,12	4,16
11	Tempo prowadzenia zajęć było dostosowane do możliwości studentów	4,10	4,08
12	Prowadzący był komunikatywny	4,22	4,23
13	Prowadzący w sposób kulturalny odnosił się do studentów	4,36	4,36
14	Oceniając pracę studentów, prowadzący stosował jasno określone i obiektywne zasady/kryteria	4,24	4,26
15	Materiały do zajęć były jasne i zrozumiałe	4,16	4,16

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonej ankietyzacji

Uśrednione oceny, przedstawione w tabeli 3 dla wszystkich elementów ujętych w ankiecie są stosunkowo dobre, czego potwierdzeniem jest fakt iż zawierają się w przedziale 4,00 – 4,40 dla semestru zimowego jak i semestru letniego. Odpowiadają one zatem ocenie dobrej plus, co należy uznać za wynik zadowalający . W semestrze zimowym studenci najwyżej oceniają regularność prowadzonych zajęć oraz kulturalne odnoszenie się prowadzących względem studentów. Stosunkowo wysoko oceniono także przygotowanie prowadzących do zajęć, zgodność zajęć z tematem oraz punktualność. Najniżej ocenianymi elementami w semestrze zimowym była atrakcyjność sposobu prowadzenia zajęć oraz „skala” inspirowania studentów do samodzielnego myślenia na zajęciach.

Studenci pozytywnie odebrali pracę nauczycieli akademickich, również w semestrze letnim. W większości elementów procesu kształcenia ujętych w ankiecie studenci wskazali ocenę ponad dobrą, z wyjątkiem jednego, który zyskał ocenę dobrą. Najwyżej studenci ocenili podobnie jak w poprzednim semestrze kulturalność nauczycieli, regularność i punktualność prowadzonych zajęć oraz poziom przygotowania do zajęć. Najniżej ocenianym elementem podobnie jak poprzednio stała się atrakcyjność zajęć, przy czym według uśrednionej oceny zajęcia są już prowadzone w sposób względnie interesujący (element ten uzyskał średnią ocenę 3,96), biorąc jednak pod uwagę, że jest to najniższy wynik wśród 15 uwzględnianych w ankiecie elementów, warto zachęcać prowadzących do uatrakcyjniania zajęć.

Kierunek studiów: Zarządzanie

¹ Średnia ocena studentów semestru pierwszego i trzeciego

² Średnia ocena studentów semestru drugiego i czwartego

Tryb studiów: *Magisterskie stacjonarne i niestacjonarne*

Ankieta na kierunku Zarządzanie studiów magisterskich stacjonarnych wypełniło:

- **176 studentów** w semestrze zimowym co stanowiło 65,6 % spośród 268 uprawnionych do dokonania oceny w tym:
  - 94 studentów oceniało semestr pierwszy, a 38 semestr trzeci – studia stacjonarne
  - 41 studentów oceniało semestr pierwszy, a 6 semestr trzeci – studia niestacjonarne
- **138 studentów** w semestrze letnim co stanowiło 51,5 % spośród 268 uprawnionych do dokonania oceny w tym:
  - 82 studentów oceniało semestr pierwszy, a 6 semestr trzeci – studia stacjonarne
  - 37 studentów oceniało semestr pierwszy, a 13 semestr trzeci – studia niestacjonarne

Tabela 4.4 . Syntetyczne zestawienie ocen dla poszczególnych pytań ankietowych

Lp.	Pytanie	Ocena średnia	
		Semestr zimowy ³	Semestr letni ⁴
1	Zajęcia odbywały się regularnie	4,37	4,31
2	Zajęcia rozpoczynały się punktualnie	4,37	4,32
3	Prowadzący przestrzegał terminów konsultacji/dyżurów	3,97	4,27
4	Możliwy był kontakt mailowy z prowadzącym	3,89	4,18
5	Prowadzący był przygotowany do zajęć	4,41	4,37
6	Treść zajęć była zgodna z tematem	4,35	4,34
7	Sposób prowadzenia zajęć był interesujący	3,94	3,96
8	Prowadzący inspirował studentów do samodzielnego myślenia na zajęciach	4,06	4,02
9	W trakcie zajęć była możliwość zgłoszenia wątpliwości, niejasności i pytań do omawianych zagadnień	4,22	4,15
10	Prowadzący jasno i zrozumiale objaśniał ewentualne wątpliwości oraz odpowiadał na pytania	4,16	4,13
11	Tempo prowadzenia zajęć było dostosowane do możliwości studentów	4,16	4,16
12	Prowadzący był komunikatywny	4,27	4,26
13	Prowadzący w sposób kulturalny odnosił się do studentów	4,34	4,35
14	Oceniając pracę studentów, prowadzący stosował jasno określone i obiektywne zasady/kryteria	4,25	4,25
15	Materiały do zajęć były jasne i zrozumiałe	4,18	4,22

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonej ankietyzacji

Uśrednione oceny, przedstawione w tabeli 4 wskazują, że studenci wystawili pozytywną ocenę pracy nauczycieli akademickich na studiach magisterskich w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym. Wszystkie poddane ocenie elementy zawarte w ankiecie przeprowadzonej w semestrze zimowym oceniono co najmniej dobrze. Najwyżej oceniono przygotowanie nauczycieli do zajęć. Ten element procesu kształcenia uzyskał ocenę wyróżniającą – 4.41. Wysoko oceniano także regularność i punktualność prowadzonych zajęć, oraz zgodność treści z ich tematyką. Na uwagę zasługuje także wysoka ocena kultury prowadzących względem studentów. Najsłabiej natomiast wypadła ocena atrakcyjności zajęć dla studentów. Zaskakująca jest także stosunkowo niska na tle innych uśredniona ocena

³ Średnia ocena studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych semestru pierwszego i trzeciego

⁴ Średnia ocena studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych semestru drugiego i czwartego

możliwości mailowego kontaktu z prowadzącymi, dlatego wskazane jest zwrócenie uwagi prowadzącym na większą dbałość o tę formę kontaktu. Zaznaczyć należy przy tym, że na szczególnie niską ocenę obszaru kształcenia wpłynęły niskie oceny studentów studiujących w trybie niestacjonarnym. Wskazane dwa najslabiej ocenione elementy wymagają poprawy w pierwszej kolejności, bowiem tylko one uzyskały ocenę dobrą, pozostałe elementy oceniono na lepiej niż dobrze. Przy czym względnie niską notę uzyskał także stopień inspirowania studentów do samodzielnego myślenia przez prowadzących, dlatego warto uświadamiać nauczycielom akademickim aby zwracali więcej uwagi na ten aspekt zajęć dydaktycznych.

Podobnie jak w semestrze zimowym tak i w semestrze letnim najslabiej ocenianym elementem pracy nauczycieli akademickich jest atrakcyjność zajęć dla studentów. Jest to obszar wymagający większych starań ze strony prowadzących. Wśród najslabiej ocenianych elementów ujętych w ankiecie ponownie znalazł się także poziom inspirowania studentów do samodzielnego myślenia. Podkreślić przy tym jednak należy fakt, że nawet te dwa wymieniane obszary studenci oceniają ogólnie dobrze, dopiero względne spojrzenie na ocenę tych elementów biorące pod uwagę wysokie oceny innych elementów pracy nauczycieli akademickich sugeruje, że są to obszary najbardziej potrzebujące koncentracji uwagi nauczycieli akademickich, aby realizowany proces kształcenia spotykał jeszcze lepszy odbiór po stronie studentów. Najlepiej studenci ocenili poziom przygotowania prowadzących do zajęć i podobnie ja w semestrze zimowym wysoko oceniono oraz poziom kultury pracowników w relacjach ze studentami, regularność i punktualność prowadzonych zajęć.

Kierunek studiów: Zarządzanie i Inżynieria Produkcji

Tryb studiów: Inżynierskie stacjonarne

Ankieta na kierunku Zarządzanie i Inżynieria Produkcji studiów inżynierskich stacjonarnych wypełniło:

- **80 studentów** w semestrze zimowym co stanowiło 78,4% spośród 102 uprawnionych do dokonania oceny;
- **74 studentów** w semestrze letnim co stanowiło 72,5% spośród 102 uprawnionych do dokonania oceny.

Tabela 4.5 . Syntetyczne zestawienie ocen dla poszczególnych pytań ankietowych

Lp.	Pytanie	Ocena średnia	
		Semestr zimowy ⁵	Semestr letni ⁶
1	Zajęcia odbywały się regularnie	4,47	4,28
2	Zajęcia rozpoczynały się punktualnie	4,36	4,20
3	Prowadzący przestrzegał terminów konsultacji/dyżurów	4,25	4,12
4	Możliwy był kontakt mailowy z prowadzącym	4,07	3,99
5	Prowadzący był przygotowany do zajęć	4,31	4,14
6	Treść zajęć była zgodna z tematem	4,31	4,13
7	Sposób prowadzenia zajęć był interesujący	4,02	3,65

⁵ Średnia ocena studentów studiów stacjonarnych dla pierwszego semestru

⁶ Średnia ocena studentów studiów stacjonarnych dla drugiego semestru

8	Prowadzący inspirował studentów do samodzielnego myślenia na zajęciach	4,10	3,82
9	W trakcie zajęć była możliwość zgłoszenia wątpliwości, niejasności i pytań do omawianych zagadnień	4,16	3,91
10	Prowadzący jasno i zrozumiale objaśniał ewentualne wątpliwości oraz odpowiadał na pytania	4,10	3,77
11	Tempo prowadzenia zajęć było dostosowane do możliwości studentów	4,07	3,81
12	Prowadzący był komunikatywny	4,19	3,97
13	Prowadzący w sposób kulturalny odnosił się do studentów	4,30	4,13
14	Oceniając pracę studentów, prowadzący stosował jasno określone i obiektywne zasady/kryteria	4,17	3,91
15	Materiały do zajęć były jasne i zrozumiałe	4,17	3,85

Zródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonej ankietyzacji

W semestrze I (zimowym) uśrednione oceny przedstawione w tabeli 5 dla każdego pytania przekroczyły wartość 4,01, czyli średnio wszystkie oceniane elementy ujęte w pytaniach zostały ocenione lepiej niż dobrze. Spośród ocenianych elementów szczególnie wysoko studenci ocenili regularność prowadzonych zajęć, która uzyskała uśrednioną ocenę 4,47 tj. ocenę wyróżniającą, ponadto wyjątkowo dobrze ocenione zostały: punktualność, przygotowanie prowadzących do zajęć, zgodność treści przeprowadzanych zajęć z tematem oraz kulturalne odnoszenie się do studentów – średnia ocena każdego z tych elementów przekroczyła poziom 4,30. Najniższa średnia ocena (4,02) pojawia się przy odpowiedzi na pytanie czy sposób prowadzenia zajęć być interesujący, przy czym nawet w tym przypadku ocena była na poziomie 4,02 czyli ponad dobrym co należy uznać za pozytywny wynik.

W semestrze II studenci niżej niż w semestrze I oceniali ujęte w ankiecie elementy, ale i tak średnia ocena odpowiedzi na każde pytanie była dobra mieszcząca się w przedziale 3,41-4,0 lub dobra z plusem czyli w przedziale 4,01-4,4. Średnią ocenę dobrą uzyskało 9 poddanych ewaluacji elementów, zaś pozostałe 6 otrzymało uśrednioną ocenę ponad dobrą. Podobnie jak w semestrze zimowym studenci najwyżej oceniali regularność i punktualność prowadzonych zajęć, natomiast najniżej atrakcyjność zajęć dla studenta. W drugim semestrze względnie nisko (średnio na 3,77) oceniono także dostosowanie tempa prowadzenia zajęć do możliwości studenta, ale uzyskana ocena sprawia trudności interpretacyjne bowiem nie sugeruje czy tempo było zbyt wolne, czy zbyt szybkie dlatego należy rozważyć zmianę sposobu sformułowania pytania w ankiecie.

Biorąc pod uwagę fakt, że w obu semestrach najniższej ocenianym przez studentów elementem jest atrakcyjność zajęć, wskazane jest uświadamianie nauczycielom jak ważna jest dbałość o ten aspekt procesu kształcenia. Warto zauważyć również, że wszystkie ujęte w ankiecie elementy poddawane ocenie w semestrze II uzyskały gorsze wyniki niż w semestrze I.

Tabela 4.6 . Syntetyczne zestawienie ocen dla poszczególnych pytań ankietowych łącznie dla kierunku Zarządzanie oraz Zarządzanie i Inżynieria Produkcji

Lp.	Pytanie	Ocena średnia	
		Semestr zimowy ⁷	Semestr letni ⁸
1	Zajęcia odbywały się regularnie	4,39	4,31
2	Zajęcia rozpoczynały się punktualnie	4,34	4,29
3	Prowadzący przestrzegał terminów konsultacji/dyżurów	4,16	4,20
4	Możliwy był kontakt mailowy z prowadzącym	4,05	4,06
5	Prowadzący był przygotowany do zajęć	4,34	4,28
6	Treść zajęć była zgodna z tematem	4,32	4,26
7	Sposób prowadzenia zajęć był interesujący	3,99	3,86
8	Prowadzący inspirował studentów do samodzielnego myślenia na zajęciach	4,07	3,95
9	W trakcie zajęć była możliwość zgłoszenia wątpliwości, niejasności i pytań do omawianych zagadnień	4,18	4,09
10	Prowadzący jasno i zrozumiale objaśniał ewentualne wątpliwości oraz odpowiadał na pytania	4,13	4,02
11	Tempo prowadzenia zajęć było dostosowane do możliwości studentów	4,11	4,02
12	Prowadzący był komunikatywny	4,23	4,15
13	Prowadzący w sposób kulturalny odnosił się do studentów	4,33	4,28
14	Oceniając pracę studentów, prowadzący stosował jasno określone i obiektywne zasady/kryteria	4,22	4,14
15	Materiały do zajęć były jasne i zrozumiałe	4,17	4,08

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonej ankietyzacji

Uśrednione dane przedstawione w tabeli 6, łącznie dla dwóch kierunków studiów prowadzonych na Wydziale Zarządzania oraz wszystkich form zajęć i trybów studiów skłaniają do stwierdzenia, iż jakość poszczególnych elementów procesu kształcenia ujętych w ankiecie, w ocenie studentów jest więcej niż dobra (oceny pomiędzy 4.01 a 4,40) a nawet wyróżniająca (oceny powyżej 4,40).

6. Wnioski i rekomendacje

Ankietyzacja przeprowadzona w roku akademickim 2013/2014 była już drugim badaniem przygotowanym i przeprowadzonym pośród nauczycieli akademickich Wydziału Zarządzania. Proces ten odbył się przy współpracy kierownika dziekanatu, informatyka wydziału oraz Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia, w oparciu o procedurę, w której zawarte zostały szczegółowe zasady postępowania.

Ogólnie studenci ocenili nauczycieli akademickich Wydziału Zarządzania wystawiając ocenę dobrą. Ze wszystkich elementów składających się na całościową ocenę nauczyciela najwyższym uznaniem ze strony respondentów cieszyła się organizacja zajęć, poziom przygotowania prowadzących oraz stosunek wykładowcy do studenta przejawiający się w poziomie kultury pracowników.

Najniżej studenci ocenili atrakcyjność sposobu prowadzenia zajęć oraz „skalę” inspirowania studenta do samodzielnego myślenia. Względnie nisko oceniono także

⁷ Średnia ocena studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych dla pierwszego i trzeciego semestru

⁸ Średnia ocena studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych dla drugiego i czwartego semestru

dostosowanie tempa prowadzenia zajęć do możliwości studenta. Jednak uzyskana ocena w tym obszarze kształcenia sprawia trudności interpretacyjne, bowiem nie sugeruje czy tempo było zbyt wolne, czy zbyt szybkie. Należałoby zatem rozważyć zmianę sposobu sformułowania pytania w ankiecie.

Biorąc pod uwagę fakt, że w obu semestrach najniższej ocenianym przez studentów elementem jest atrakcyjność zajęć, wskazane jest uświadamianie nauczycielom jak ważna jest dbałość o ten aspekt procesu kształcenia i zachęcać prowadzących do uatrakcyjniania zajęć.

W kilku grupach tj. w jednej grupie studentów w semestrze zimowym (III semestr) na studiach magisterskich stacjonarnych oraz w dwóch grupach semestru letniego (IV semestr) – magisterskie stacjonarne i niestacjonarne nie został przekroczony minimalny wymagany próg 30% frekwencji w stosunku do ogólnej liczby studentów znajdującej się na liście danej grupy zajęciowej. Dlatego w odniesieniu do tych grup analizie poddano uzyskane wyniki, ale z uwagi na to, że niespełnianą założonego warunku nie można uznać ich za istotne i nie pominięto ich jednak całkowicie, gdyż mają pewien walor informacyjny.

Wyniki oceny pracy dziekanatu Wydziału Zarządzania dokonanej przez studentów.

W analizowanym roku akademickim 2013-2014 przeprowadzono także ankietyzację studentów odnośnie oceny pracy poszczególnych, wydziałowych dziekanatów. Wyniki ankietyzacji dziekanatu Wydziału Zarządzania zostały przedstawione w tabelach 4.7 i 4.8 zamieszczonych poniżej.

Brak tu miejsca na dogłębną analizę zaprezentowanych tam wyników, stwierdzić jednak należy, że średnia ocena poszczególnych pytań ankietowych oscyluje wokół 3,50, co należy ocenić jako wynik zadawalający (3,41 – 4,00 to ocena dobra), jednak można ten obszar pracy wydziału wskazać jako potencjalne pole działań doskonalących.

Tab. 4.7. Liczebność odpowiedzi dla poszczególnych pytań ankiety oceny dziekanatu WZ

Lp.	Pytanie	Zdecydowanie tak	Tak	Raczej tak	Raczej nie	Zdecydowanie nie	Nie mam zdania	Ogółem	Średnia ocena po korekcie
		5	4	3	2	1	0		
1	Czy jesteś zadowolony z obsługi studentów przez Dziekanat ?	199	275	220	63	33	61	851	3,69
2	Czy godziny otwarcia Dziekanatu są odpowiednie?	105	207	260	148	54	77	851	3,21
3	Czy Dziekanat jest otwierany i zamykany punktualnie?	207	217	155	39	19	214	851	3,87
4	Czy pracownicy Dziekanatu traktują studentów w sposób życzliwy i taktowny?	218	227	217	80	45	64	851	3,63
5	Czy nie masz problemu z uzyskiwaniem informacji w Dziekanacie?	183	201	185	136	73	73	851	3,37
6	Czy uzyskujesz w Dziekanacie informacje pełne i wiarygodne?	206	270	230	56	22	67	851	3,74
7	Czy sprawy studentów są załatwiane bez zbędnej zwłoki?	157	233	249	68	47	97	851	3,51

Tab.4.8. Liczebność odpowiedzi wg częstotliwości odwiedzin przez ankietowanych studentów dziekanatu WZ

Lp.	Pytanie	Przynajmniej kilka razy w tygodniu	Kilka razy w miesiącu	Kilka razy w semestrze	Rzadziej niż kilka razy w semestrze	Ogółem
1	Jak często odwiedzasz Dziekanat w celu załatwienia jakichś spraw?	9	68	432	342	851
2	Struktura	1,1%	8,0%	50,8%	40,2%	100,0%

5. Ocena stopnia realizacji zaleceń sformułowanych w raporcie w poprzednim roku akademickim.

Poprzednie sprawozdanie z funkcjonowania WSZJK na Wydziale Zarządzania nie zostało zredagowane zgodnie z precyzyjnym, obowiązującym obecnie wzorcem formalnym. W jego treści nie sprecyzowano szczegółowych zaleceń i zadań do realizacji. W tym kontekście stopień realizacji zadań w ramach WSZJK WZ w okresie roku akademickiego 2013/14, określić można poprzez porównanie treści podpunktów 1.3 i 1.4 niniejszego sprawozdania.

Jednocześnie podkreślić należy, iż rok akademicki 2012/2013, to przede wszystkim pierwszy pełny rok funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w Politechnice Lubelskiej i wiele działań podejmowanych w tym zakresie na Wydziale Zarządzania, określić można raczej jako analityczne czy wdrożeniowe niż operacyjne. W omawianym roku, WSZJK w Politechnice Lubelskiej wciąż podlegał procesom transformacji – pojawiały się nowe regulacje i działania, których nikt wcześniej nie realizował, co także kierowało uwagę członków Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia oraz innych uczestników Systemu, bardziej w stronę edukacji i wypracowywania własnych rozwiązań w tym zakresie, niż konkretnych projektów doskonalących.

Biorąc pod uwagę powyższe, stopień realizacji zadań w zakresie wdrażania i funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia na Wydziale Zarządzania, określić należy jako zadawalający.

Trzeba wyrazić także nadzieję, iż w bieżącym roku akademickim, zdobyte dotychczas doświadczenie pozwoli zintensyfikować działania i osiągnąć bardziej wymierne i spektakularne cele w zakresie jakości kształcenia na Wydziale Zarządzania.

6. Ocena jakości kształcenia na Wydziale za dany rok akademicki.

Biorąc pod uwagę szczegółowe cele Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w Politechnice Lubelskiej, określone w Uchwale Senatu Politechniki Lubelskiej nr 46/2012/VIII z dnia 29 listopada 2012 roku w sprawie WSZJK w Politechnice Lubelskiej, wymienione także w Uchwale Rady Wydziału Zarządzania z dnia 02.07.2014 r. stwierdzić należy, że:

1. Monitorowanie jakości kształcenia na wszystkich poziomach i formach kształcenia na Wydziale Zarządzania jest realizowane przez Władze Wydziału, Komisję ds. Jakości Kształcenia, a także przy wykorzystaniu procesu ankietyzacji studentów i pracodawców. Pewne zastrzeżenia budzi fakt braku bieżącej i kompleksowej oceny

efektów kształcenia przeprowadzonej przez Rady Programowe dla obu kierunków studiów realizowanych na Wydziale.

2. Poziom jakości kształcenia na Wydziale Zarządzania, w oparciu o wyniki z analizy bieżącej sytuacji absolwentów Wydziału określić można jako dobry.
3. Badania naukowe prowadzone przez pracowników Wydziału Zarządzania dają dobrą podstawę do prowadzenia kształcenia na obu kierunkach studiów realizowanych na Wydziale.
4. W świetle analizy wyników ankietyzacji studentów za rok akademicki 2013/14, należy stwierdzić, iż kompetencje kadry dydaktycznej Wydziału Zarządzania nie budzą zastrzeżeń.
5. Studenci Wydziału Zarządzania uczestniczą w programach wymiany zagranicznej – na Wydziale podejmowane są działania zwiększające możliwości studentów w tym zakresie.
6. Warunki prowadzonych na Wydziale Zarządzania zajęć dydaktycznych należy określić jako zadawalające – co roku odnotowują się pewną poprawę w tym zakresie (nowy sprzęt, poprawa wyposażenia sal dydaktycznych i laboratoriów). Oczywiście zaspokojenie potrzeb w tej mierze jest niewystarczające – i ograniczone możliwościami finansowymi Wydziału. Jest tu spory potencjał do doskonalenia.
7. Najważniejsze elementy polityki informacyjnej Wydziału Zarządzania są realizowane poprawnie. Na stronie internetowej Wydziału dostępna jest większość informacji niezbędnych studentom, takich jak: siatki i programy studiów, rozkłady zajęć, procedury i materiały związane z procesem dyplomowania. W tym zakresie są jeszcze jednak zadania do zrealizowania, np.: publikacja pełnej informacji nt. WSZJK oraz rozwiązanie problemu opublikowania treści sylabusów.

W świetle przeprowadzonej powyżej analizy procesu kształcenia przeprowadzonej wg głównych celów WSZJK w Politechnice Lubelskiej, poziom jakości kształcenia na Wydziale Zarządzania określić można jako dobry.

Doskonalenie poziomu jakości kształcenia powinno na Wydziale Zarządzania obejmować następujące obszary:

- działania w zakresie monitorowania i oceny efektów kształcenia;
- działania w zakresie lepszego informowania studentów;
- usprawnienie procesu ankietyzacji studentów;
- monitoring i doskonalenie materialnej bazy kształcenia.

7. Zalecenia do realizacji na Wydziale w ramach procesu kształcenia w kolejnym roku akademickim.

Opis zalecenia	Zakładany cel realizacji	Podmiot odpowiedzialny za realizację zalecenia	Termin realizacji zalecenia
Racjonalizacja organizacji zajęć dydaktycznych poprzez łączenie realizacji zajęć 15-godzinnych.	Lepsze wykorzystanie infrastruktury i intensyfikacja procesu dydaktycznego.	Dziekanat Prodziekan ds. Studenckich	do końca semestru zimowego
Opracowanie dokumentacji studiów II stopnia dla kierunku Zarządzanie w językach: angielskim i rosyjskim.	Uatrakcyjnieni oferty dydaktycznej Wydziału dla studentów zagranicznych	Prodziekan ds. Studenckich Komisja powołana do tego zadania	do końca semestru zimowego
Rozpoczęcie działań w zakresie uruchomienie wspólnego (podwójnego) dyplomowania z University of Coustilla la Mancha (Hiszpania).	Możliwość uzyskania dyplomu na dwóch uczelniach (polskiej i hiszpańskiej)	Prodziekan ds. Studenckich	do końca roku akademickiego
Podjęcie prac związanych z opracowaniem efektów kształcenia i dokumentacji dla nowego kierunku studiów I stopnia związanych z zarządzaniem finansami.	Rozszerzenie oferty kształcenia	Pracownicy Katedry Rachunkowości i Finansów	do końca roku akademickiego
Powiększenie bazy dydaktycznej o nowe sale.	Polepszenie warunków kształcenia	Prodziekan ds. Rozwoju	do końca roku akademickiego

Opracował:

dr inż. Robert Maik
Pełnomocnik Dziekana ds. Jakości Kształcenia